

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Nr 5678

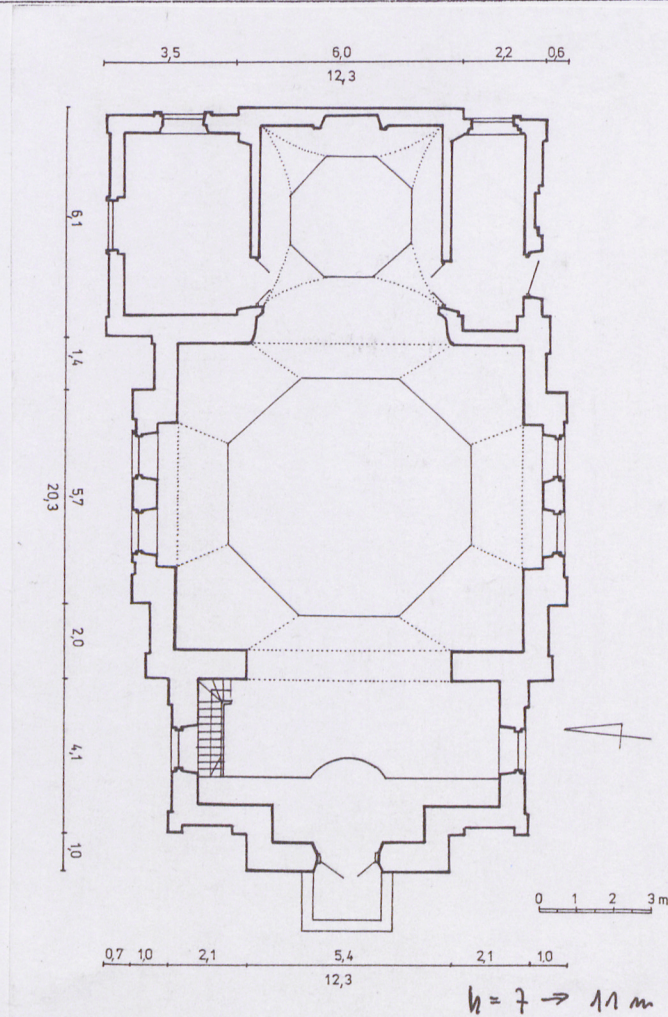
1. Obiekt
CERKIEW GR. - KAT. FILIALNA P.W. ZAŚNIĘCIA NMP., OB.
PRAWOSŁAWNA PARAFIALNA P.W. ZAŚNIĘCIA BOGURODZICY

2. Czas powstania
1887 r.

3. Miejscowość
P R Z E M Y Ś L

Widok elewacji frontowej cerkwi

4. Adres
Przemyśl, ul. Wilczańska

Nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
województwo podkarpackie
gmina miejska Przemyśl

6. Poprzednie nazwy miejscowości
- - -

7. Przynależność administracyjna 1. VI. 1975r.
województwo rzeszowskie
powiat Przemyśl

8. Właściciel i jego adres
Parafia Prawosławna p.w.
Zaśnięcia Bogarodzicy
Przemyśl, ul. 3 Maja 58

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków
A-445
Nr A-560 data 7.6.1983 r.

W dzielnicy Wilcze już w XV wieku znana jest cerkiew Zwiastowania NMP funkcjonująca przy klasztorze Bazylianów, która od 1412 roku /od zabrania Rusinom katedry na Zamku przez Władysława Jagiełłę/ do początków XVI wieku służyła jako cerkiew katedralna. Kolejną, po niej była drewniana trójkopułowa świątynia, która około 1887 została zastąpiona murowaną obecną. Użytkowana była przez unitów.

Po zakończeniu II wojny światowej została po częściowym zdewastowaniu zamknięta.

Po remoncie prowadzonym w latach 80-tych XX w. przekazano ją Cerkwi prawosławnej. Służy też jako cerkiew garnizonowa.

SYTUACJA - Cerkiew położona jest w prawobrzeżnej części miasta, w dzielnicy Wilcze, w rozwidleniu ulic Wilczańskiej i Szańce, wśród luźnej zabudowy, na ogrodzonej betonowym, ażurowym parkanem płaskiej działce, na której znajduje się cmentarz i dzwonnica.

MATERIAŁ - Zbudowana z cegły wiązanej zaprawą wapienną, tynkowana. Sklepienia drewniane pobite trzcina i tynkowane. W babińcu i pastoforiach strop płaski, w nawie sklepienie pozorne z odcinków sferycznych o kształcie trapezów, z tamburem dźwigającym kopułę, w sanktuarium sklepienie żaglaste z osadzonym tamburem kopuły. Wieżba niedostępna. Dachy, tambury, latarnie kryte blachą ocynkowaną malowaną na zielono. Posadzki - podłoga biała lakierowana na żółto. Schody wejściowe betonowe, na chór drewniane zabiegowe z poręczą. Drzwi - wejściowe drewniane dwuskrzydłowe płycinowe zamknięte półkoliście do pastoforiów prostokątne drewniane dwuskrzydłowe płycinowe. Zewnętrzne do składziku prostokątne drewniane jednoskrzydłowe. Okna o półkolistym wykroju ze stałą drewnianą stolarką o wielopolowych podziałach z pogrąbioną środkową szczebliną i łukowatych szczeblinach w nadślemieniu. Okna od wewnątrz zabezpieczone kratą z prętów stalowych.

RZUT - Cerkiew orientowana, na planie zbliżonym do prostokąta z prezbiterium zamkniętym prosto i dwoma przyległymi nierównej wielkości pastoforiami. Zakrystia wystaje poza obrys nawy. Od frontu niewielki ryzalit z wejściem głównym. Nawa poszerzona w stosunku do babińca.

BRYŁA - zwarta trójdzielna zwieńczona trzema różnej wielkości kopułami, z których najbardziej wydatna nad nawą. Kopuły osadzone na ośmiobocznych tamburach z czterema oknami, z pseudolatarniami z kopulastymi hełmami zakoń-

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa ok. 169 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne obiekt kultu	17. Użytkowanie obecne obiekt kultu
18. Praca budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja W latach 1982 - 1984 przeprowadzono remont obejmujący wymianę podłóg, naprawę tynków i obróbek blacharskich. Wprowadzono również nowe wyposażenie.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje) Dobry. Naprawy wymaga pokrycie dachów.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Brak	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr K. Szuwarowski, 10.2002 r. *K. Szuwarowski*
imię, nazwisko, data, podpis
plany, rysunki K. Szuwarowski, 10.2002 r. *K. Szuwarowski*
imię, nazwisko, data, podpis
zdjęcia fotograf K. Szuwarowski, 09.2002 r. *K. Szuwarowski*
imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów w zbiorach autora

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

A. Saładiak - Pamiątki i zabytki kultury ukraińskiej
w Polsce. Warszawa 1993, str. 213

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)

27. Załączniki

3 wkładki - opis, plany, zdjęcia

1. Miejscowość P R Z E M Y Ś L	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) CERKIEW PRAWOSŁAWNA	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) Opis
-----------------------------------	---	--

c.d. opisu z poz. 13

czonymi krzyżami osadzonymi na kulach. Z bryły wyodrębniają się parterowe pastoforia nakryte dachami pulpitowymi. Nad prezbiterium i babińcem dachy siodłowe, nad nawą wielospadowy.

ELEWACJE - Frontowa /zachodnia/ trzyosiowa na niewielkim cokole z ryzalitem środkowym z wejściem głównym, zwieńczonym półokrągłym profilowanym szczytem. Nad wejściem prostokątna, półokrągło zamknięta wnęka z malarskim przedstawieniem Matki Boskiej z Chrystusem. Osie boczne z półkolistymi blendami.

Boczne /Płd i Płn./ asymetryczne, tynkowane, na cokole, trójdzielne. Środkowa partia z niewielkim ryzalitemobramowanym narożnymi lizenami, przepruta dwoma oknami o półkolistym zamknięciu, nad którymi gzyms arkadkowy. Zwieńczenie ryzalitu tworzy półkolisty szczyt z profilowanym obramieniem, Nad nim góruje wydatny ośmioboczny tambur z czterema oknami nakryty spłaszczoną kopułą dźwigającą latarnię nakrytą baniastym hełmem. U podstawy kopuły ostrołukowe kokoszniki z motywem arkadkowym w cofniętej płycinie. Tambury i kopuły nad babińcem i prezbiterium mniejsze. Do sanktuarium przylagają pastoforia jednoosiowe. Na cokole elewacji północnej, obok zakrystii wyryta w tynku data 1904. Tylne /wschodnia/ symetryczna czteroosiowa z dwoma oknami w ścianie prezbiterium zwieńczonej gzymsem koronującym, ponad którym półkolisty szczyt z płyciną. Boczne osie wyznaczają półkoliście zamknięte okna.

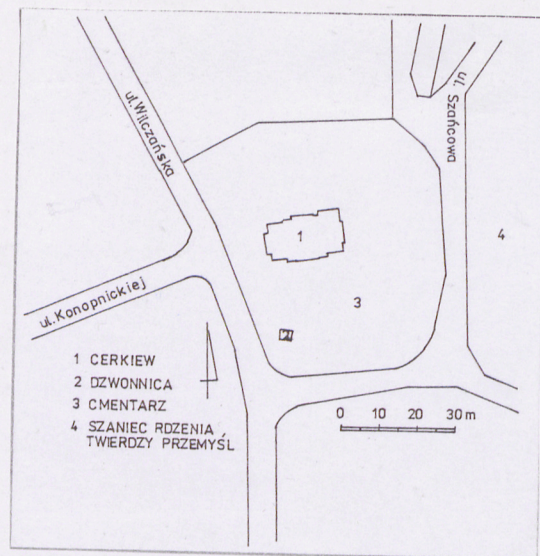
WNETRZE - Układ regularny, symetryczny. Nad babińcem chór z drewnianym płycinowym parapetem, wsparty na dwóch poziomo osadzonych w ścianie poprzecznych belkach. Przy ścianach bocznych nawy po dwie pary pilastrów z płycinowym trzonem i głowicami zdobionymi palmetą i uskrzydłonymi główkami aniołków. Podobne główki aniołków występują nad oknami nawy. Prezbiterium oddzielone ikonostasem, za którym cyborium z tabernakulum. Ściany i sklepienia z bogatym wystrojem malarskim o motywach figuralnych i roślinno-geometrycznych.

WYPOSAŻENIE - Ikonostas, dwa boczne ołtarze, żyrandole, obraz olejny na płótnie św. Jana Złotoustego /?/.

INSTALACJE - elektryczna

Wkładkę założył: ...K...Szuwarowski, 10.2002 r. *K. Szuwarowski*
(imię i nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:
w zbiorach autora

Widok ogólny elewacji południowej i cmentarza

1:25 000

Widok ogólny od strony północno-wschodniej

1. Miejscowość

PRZEMYSŁ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

CERKIEW PRAWOSŁAWNA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Zdjęcia

Nawa główna. widok na ikonostas

Widok ogólny babińca i chóru

Wkładkę założył: K. Szuwarowski, 10. 2002 r. *K. Szuwarowski*
(imię i nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: w zbiorach autora

Wnętrze kopuły nad nawą

Zwieńczenie baldachimu i kopuła nad prezbiterium

Cyborium z tabernakulum. Widok przez Carskie Wrota

1. Miejscowość

P R Z E M Y Ś L

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

CERKIEW PRAWOSŁAWNA

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Zdjęcia

Okna w bocznej ścianie nawy

Wnętrze zakrystii

Wkładkę założył: K. Szuwarowski, 10. 2002 r. *K. Szuwarowski*
 (imię i nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: w zbiorach autora

Obraz św. Jana Złotoustego /?/

Malowidło nad wejściem
głównym

Data wyryta na cokole w
elewacji północnej